

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Directeur-generaal Milieu en Internationaal
T.a.v. Afke van Rijn
Per e-mail: afke.van.rijn@minienw.nl

ILT
Informatie, Netwerken en
Programmering
Netwerken Leefomgeving en
Wonen

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Ons kenmerk
ILT-2023/57140

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 14 december 2023
Betreft HUF toets Aanwijzing Regeling kunststofproducten voor
eenmalig gebruik n.a.v. aangenomen Tweede
Kamer moties

Geachte mevrouw Van Rijn,

In overleg met uw medewerkers van de Directie Duurzame Leefomgeving en Circulaire Economie voerde ik een handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets (hierna HUF-toets) uit op de Aanwijzing Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik n.a.v. aangenomen Tweede Kamer moties (hierna de aanwijzing). Het gaat om de versie die mijn medewerkers op 12 december jl. ontvingen (bijlage 1). Eerdere conceptversies ontvingen mijn medewerkers sinds 5 december jl. Contact over deze versies leidde tot enkele verduidelijkingen. Deze aanwijzing gaat per direct in, heeft gevolgen vanaf 1 januari 2024 en is geldig tot en met 31 december 2024. Met deze brief bied ik mijn HUF-toets aan u aan.

Achtergrond en samenvatting aanwijzing

Aanleiding voor deze aanwijzing zijn de moties die op 17 oktober jl. en op 26 oktober jl. in de Tweede Kamer zijn aangenomen die betrekking hebben op de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

De staatssecretaris draagt mij in deze aanwijzing op om bij een overtreding van artikel 2.1, eerste lid (aanbieden kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik bij consumptie ter plaatse) of artikel 2.2, eerste lid (meerprijs kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik bij consumptie om mee te nemen) van de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik, geen handhavingsbesluit te nemen.

De aanwijzing om af te zien van handhaving van een overtreding van artikel 2.1, eerste lid, geldt enkel voor drinkbekers of voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik van papier of karton, die maximaal 5% kunststof bevatten en indien wordt voldaan aan een aantal voorwaarden zoals vermeld in de aanwijzing.

Oordeel

Ik beoordeel de aanwijzing op onderdelen als niet handhaafbaar en onvoldoende fraudebestendig. De aanwijzing heeft beperkte gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het toezicht door de ILT. Deze onderdelen licht ik hierna beknopt toe.

Ik merk daarbij op dat de ILT conform staande afspraken doorgaans zes weken nodig heeft voor het uitvoeren van een volledige HUF-toets. In deze versnelde HUF-toets beperk ik mij daarom tot de belangrijkste punten.

Toelichting oordeel

Mijn advies over de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid houdt het volgende in:

Handhaafbaarheid

Met de uitzondering voor het recyclen van drinkbekers of voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik van papier of karton met max. 5% kunststoffen, wordt een nieuwe begripsbepaling voor drinkbekers en voedselverpakkingen gecreëerd. Hiermee wordt binnen de bestaande Regeling een nieuwe uitzondering gecreëerd.

Daarnaast ontbreken in de aanwijzing enkele belangrijke definities. Bijvoorbeeld voor het begrip "recycling": uit de aanwijzing blijkt niet of de definitie zoals in Wet milieubeheer (Wm) is vastgelegd of andere wet- en regelgeving moet worden gehanteerd. Ook ontbreken definities van "papier of karton" en "100% gerecycled". En uit de aanwijzing blijkt niet duidelijk over welke periode exploitanten administratie moeten bijhouden als zij gebruik maken van de uitzonderingsgrond (bijvoorbeeld kalenderjaar of verslagjaar). Het vaststellen van deze definities in de aanwijzing zorgt voor meer duidelijkheid richting ondertoezichtstaanden, en verhoogt de handhaafbaarheid.

Ook zijn er enkele praktische aandachtspunten. De aanwijzing verwijst naar producten die "maximaal 5% kunststof bevatten". Mijn inspecteurs kunnen hier niet op handhaven. Er zijn geen meetmethoden vastgelegd waarmee de ILT kan vaststellen of wordt voldaan aan deze norm. De ILT heeft geen middelen voorhanden om het percentage kunststof in een product te meten. Hierdoor zou de handhaving volledig afhankelijk zijn van de claims van de leveranciers.

De aanwijzing spreekt over drinkbekers en voedselverpakkingen die voor 100% gerecycled *kunnen* worden. Dit is vrij theoretisch benaderd want "kunnen worden" betekent niet dat het ook in de praktijk gebeurt. Uit de aanwijzing blijkt niet of en hoe producenten moeten aantonen dat drinkbekers of voedselverpakkingen voor 100% gerecycled (kunnen) worden. Exploitanten zijn doorgaans volledig afhankelijk van claims van de producenten.

Uitvoerbaarheid

Met de aanwijzing ontstaat een aanvullende meld-, administratie- en rapportageverplichting. De ILT past hiervoor de bestaande systemen en het meldformulier voor de huidige uitzonderingsmogelijkheid die de regeling biedt aan. Aan deze aanpassing en het toezicht op de meldingen kan de ILT binnen de beschikbare middelen uitvoering geven. Echter zijn er aandachtspunten bij de uitvoerbaarheid. Door de uitzondering te creëren die lastig te controleren en handhaven is zal het draagvlak voor de SUP-regelgeving bij de partijen die welwillend zijn wegvallen. Qua inzet van het toezicht zullen meer gesprekken gevoerd moeten worden met deze partijen om het draagvlak voor de SUP-regelgeving te blijven te creëren.

Fraudebestendigheid

Het verslag over het inzamelingspercentage ziet op een jaar en wordt voor 2024 pas in 2025 aangeleverd. De aanwijzing geldt voor 1 jaar en is daarom in 2025

ILT
Informatie, Netwerken en
Programmering
Netwerken Leefomgeving en
Wonen

Datum
14 december 2023

Ons kenmerk
ILT-2023/57140

niet meer van toepassing. De exploitanten kunnen zich bij het achteraf constateren van een overtreding beroepen op het verlopen van de aanwijzing, en bewust verkeerde gegevens aanleveren. Dit gegeven werkt het ontduiken van de regelgeving in de hand.

ILT
Informatie, Netwerken en
Programmering
Netwerken Leefomgeving en
Wonen

Daarnaast is het registratieformulier fraudegevoelig. Door het gewicht aan verstrekte voedselverpakkingen en/of bekers laag te houden of het aantal ingezamelde bekers op te hogen (niet-verkochte bekers aan het afval toevoegen) kan het (beoogde) inzamelpercentage fictief worden gerealiseerd. Het is voor de ILT lastig te verifiëren welk percentage aan producten die onder werking van deze aanwijzing vallen daadwerkelijk op de markt is gebracht.

Datum
14 december 2023

Ons kenmerk
ILT-2023/57140

Slotopmerkingen

In het algemeen merk ik op dat ik tussen 2020 en 2022 HUF-toetsen uitvoerde op de onderliggende besluiten en regelingen waar deze aanwijzing betrekking op heeft. Opmerkingen uit deze HUF-toetsen blijven aan de orde. Op specifieke vlakken is de handhaafbaarheid en fraudebestendigheid van de onderliggende regelgeving, en daarmee deze aanwijzing beperkt. Ik vertrouw erop dat dit aandacht krijgt in de evaluatie die in 2024 zal plaatsvinden. Mijn medewerkers blijven beschikbaar voor advies over manieren om de naleving van de SUP-regelgeving te bevorderen.

Naleving begint bij voorlichting. Daarom benadruk ik het belang van duidelijke communicatie richting de sector. Na het aannemen van de moties bestond onduidelijkheid voor de sector welke regels vanaf 1 januari 2024 van toepassing zouden blijven. Mijn medewerkers denken de komende weken graag met IenW mee over de inzet van publiekscommunicatie om naleving te bevorderen.

Met deze aanwijzing verdwijnt een deel van mijn instrumentarium. Het aanbieden van wegwerpbekers- en verpakkingen blijft grotendeels mogelijk. Ik merk op dat door het niet handhaven op de meerprijs voor wegwerpplastics (SUP toeslag) de prikkel voor de consument om voor het herbruikbaar alternatief te kiezen ook grotendeels wegvalt. De effectiviteit van het toezicht op de verplichting om een herbruikbaar alternatief aan te bieden vermindert daardoor. Het aanbieden van het herbruikbaar alternatief blijft weliswaar mogelijk, maar het beoogde effect op het gebruik van wegwerpbekers en verpakkingen is nihil zolang dit meer gemak biedt aan de consument en financieel (net zo) aantrekkelijk is.

Tot slot merk ik daarom op dat de aanwijzing naar verwachting grote gevolgen voor de effectiviteit van de SUP-regelgeving heeft. Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om de in de Nederlandse regelgeving vastgestelde doelstelling om aan de Europese richtlijn te voldoen (40% reductie in het gebruik van kunststof wegwerpbekers en -bakjes in 2026 ten opzichte van 2022). De ILT zal in haar toezicht de marktontwikkelingen blijven monitoren, en tijdig signaleren als de doelen buiten bereik raken.

Hoogachtend,

